

AANGETEKEND

AAN Windt Le Grand Leeuwenburgh
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Tevens per e-mail: [REDACTED]
en [REDACTED]

VAN [REDACTED] Advocaat
[REDACTED] Advocaat

TELEFOON +31 88 253 6021
MOBIEL [REDACTED]
E-MAIL [REDACTED]

POSTADRES Postbus 4714
4803 ES Breda
WEBSITE www.akd.nl

DATUM 11 april 2025
ONDERWERP Provincie Utrecht/marktverstoring
UW KENMERK 16142680
ONS KENMERK 1022397

Geachte collega, geachte confrère,

- 1.1 Namens cliënte, de Provincie Utrecht (hierna: "de Provincie"), reageren wij hierbij op uw brief van 12 februari 2025 die u aan de Provincie heeft gericht. U heeft de Provincie aangeschreven namens een aantal ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf ('MKB'), die wij hierna aanduiden als uw cliënten.
- 1.2 Uw cliënten zijn van mening dat de Provincie een systeem van subsidieverstrekking op een zodanige wijze heeft ingericht, dat daarmee een verstoring van de mededinging op de markt voor isolatiediensten zou plaatsvinden. Als gevolg hiervan zouden uw cliënten de vraag naar offertes sterk zien teruglopen. Aan de Provincie is het verzoek gericht om deze verstoring op te heffen, althans het verzoek om met uw cliënten in gesprek te gaan om een oplossing te vinden voor de verstoorde mededinging.
- 1.3 In deze brief reageren wij op de standpunten van uw cliënten. Voordat wij inhoudelijk ingaan op de zorgen die uw cliënten hebben geuit in de brief van 12 februari 2025, achten wij het eerst van belang om het systeem van subsidieverstrekking – waaraan u refereert in uw brief – nader toe te lichten.

In Nederland wordt de praktijk uitgevoerd door AKD N.V., statutair gevestigd in Rotterdam (ingeschreven in het handelsregister onder nummer 24366820). Alle diensten en (andere) werkzaamheden worden verricht uit hoofde van een overeenkomst van opdracht met AKD N.V. Op de overeenkomst zijn, onder uitsluiting van enige andere algemene voorwaarden, de algemene voorwaarden van AKD N.V. van toepassing die zijn gedeponneerd ter griffie van de rechtbank te Rotterdam onder nummer 22/2023 en waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder de beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald met inbegrip van het bedrag van het eigen risico. Op verzoek worden de algemene voorwaarden kosteloos toegezonden. Zij kunnen ook worden geraadpleegd op <https://www.akd.eu/>.

2 HET SYSTEEM VAN SUBSIDIEVERSTREKKING

2.1 Programma MCO en de subsidieregeling

2.1.1 De Provincie maakt deel uit van het regionaal Energie Diensten Centrum (hierna: "EDC").¹ Het EDC is een samenwerkingsverband tussen de Provincie en verschillende gemeenten om de uitvoering van woningverduurzaming te ondersteunen en te versnellen.

2.1.2 Het programma 'Meerjarige Collectieve Ontzorging' (hierna: "MCO") vormt een van de samenwerkingsprogramma's binnen het EDC en heeft als doel om het verduurzamingproces van particuliere woningen financieel te ondersteunen.² Deze financiële ondersteuning geschiedt aan de hand van een subsidieregeling die is gericht op eigenaar-bewoners van een slecht geïsoleerde grondgebonden woning (lees: een grondgebonden woning met energielabel D, E, F of G) die met twee of meer isolatiemaatregelen hun woning willen verduurzamen.³ Eigenaar-bewoners die woonachtig zijn in een van de deelnemende gemeenten en daarnaast aan de overige gestelde criteria voldoen, komen in aanmerking voor een subsidie.

2.2 Wijze van subsidieverstrekking en de rol van de intermediair

2.2.1 Teneinde de uitvoer van de subsidieregeling zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, heeft het EDC gekozen voor de inzet van een intermediair binnen het subsidieproces. De selectie van deze intermediair heeft plaatsgevonden aan de hand van een Europese aanbestedingsprocedure en is derhalve met de nodige waarborgen omkleed.⁴ Na het doorlopen van de aanbestedingsprocedure is de opdracht gegund aan de rechtspersoon Winst uit je Woning B.V., die hierna zal worden aangeduid als "de intermediair". De Provincie en de intermediair hebben op 6 mei 2024 een overeenkomst gesloten. De conceptovereenkomst die ten grondslag ligt aan de definitieve versie (waarnaar u verwijst in uw brief) is openbaar te raadplegen.⁵

2.2.2 Binnen het proces van subsidieverstrekking is het aan de eigenaar-bewoner om te bepalen hoe c.q. door wie de subsidiabele activiteiten worden uitgevoerd. Wat betreft de keuze voor een uitvoerende partij zijn er feitelijk twee mogelijkheden. Wij lichten deze toe.⁶

Mogelijkheid 1: keuze voor een bij de intermediair gecontracteerde uitvoerder

2.2.3 Wanneer voor deze route wordt gekozen, ziet het proces van subsidieverstrekking op hoofdlijnen er als volgt uit.

¹ <https://www.energiesdienstencentrum.nl/>.

² Zie: aanbestedingsleidraad 'Meerjarige collectieve ontzorging t.b.v. verduurzaming woningen', PU-20960.

³ Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 9 juli 2024, UTSP-697139623-2296, tot vaststelling van de Subsidieregeling cofinanciering isolatie koopwoningen Provincie Utrecht (hierna: "Subsidieregeling cofinanciering isolatiekoopwoningen Provincie Utrecht").

⁴ <https://www.tenderned.nl/aankondigingen/overzicht/335591>.

⁵ Concept dienstverleningsovereenkomst, bijlage 3 bij aanbestedingsleidraad 'Meerjarige collectieve ontzorging t.b.v. verduurzaming woningen', PU-20960.

⁶ Zie voor een gedetailleerde uitwerking: Subsidieregeling cofinanciering isolatiekoopwoningen Provincie Utrecht, alsmede de bijbehorende toelichting.

- 2.2.4 Een eigenaar-bewoner die valt in de doelgroep zoals omschreven in de subsidieregeling, kan zich aanmelden op de website van de inkoopactie van de intermediair voor een gratis gesprek aan huis van een professioneel onafhankelijk energieadviseur. Na een huisbezoek ontvangt de eigenaar-bewoner een bespaarplan met offertes van de meest rendabele maatregelen, met daarbij de maatregel(en) waarvoor subsidie kan worden verkregen. De desbetreffende offertes zijn opgesteld door de intermediair en op basis van contractuele afspraken die de intermediair heeft gemaakt met bedrijven (hierna: "uitvoerders"), die door de intermediair zorgvuldig zijn geselecteerd aan de hand van een openbare selectieprocedure (ook wel aangeduid als "bieding").⁷ Deze selectieprocedure, die ieder half jaar plaatsvindt, is ingegeven vanuit de gedachte dat aan ieder bedrijf gelijke kansen worden geboden om mee te kunnen dingen naar de positie van gecontracteerde uitvoerder bij de intermediair.⁸
- 2.2.5 Het is uiteindelijk de eigenaar-bewoner die een keuze maakt uit een van de uitgebrachte offertes. De eigenaar-bewoner kiest dus voor een van de vooraf door de intermediair geselecteerde uitvoerders om de desbetreffende duurzaamheidsmaatregelen te laten uitvoeren. De datum van de door de eigenaar-bewoner getekende offerte vormt het moment van de subsidieaanvraag. Wanneer aan alle vereisten wordt voldaan, stelt de intermediair namens de Provincie de subsidie vast. De intermediair is daartoe gemandateerd.⁹
- 2.2.6 Na het besluit tot subsidievaststelling wordt het daarmee corresponderende bedrag door de intermediair gereserveerd. Vervolgens verricht de gekozen uitvoerder de geoffreerde en geaccordeerde werkzaamheden, waarna de intermediair overgaat tot het (al dan niet gedeeltelijk) betalen van de factuur van de uitvoerder. De eigenaar-bewoner heeft dus in principe geen omkijken naar de financiële afhandeling van de uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen, tenzij de kosten hoger zijn dan het vastgestelde subsidiebedrag. In dat geval ontvangt de eigenaar-bewoner een restfactuur.
- Mogelijkheid 2: eigenaar-bewoner kiest zelf een uitvoerder die niet bij de intermediair is aangesloten of doet het zelf***
- 2.2.7 In de subsidieregeling is ook geregeld dat eigenaar-bewoners isolatiemaatregelen kunnen laten uitvoeren door een zelf uit te kiezen bedrijf. De eigenaar-bewoner neemt daarvoor contact op met de intermediair om te controleren of aan de subsidievereisten wordt voldaan. Desgewenst – maar niet verplicht – kan de eigenaar-bewoner via de intermediair ook advies aan huis krijgen van een onafhankelijk adviseur van de intermediair.

⁷ Zie bijvoorbeeld de overeenkomst zoals opgenomen in bijlage 1 van uw brief d.d. 12 februari 2025.

⁸ Aanbestedingsleidraad 'Meerjarige collectieve ontzorging t.b.v. verduurzaming woningen', PU-20960, nr. 10.

⁹ Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 9 juli 2024, UTSP-1332698155-1324, tot verlening van mandaat, volmacht en machtiging ten behoeve van de uitvoering van de Subsidieregeling cofinanciering isolatie koopwoningen Provincie Utrecht (hierna: "Mandaatbesluit cofinanciering isolatie koopwoningen Provincie Utrecht").

- 2.2.8 De eigenaar-bewoner vraagt een offerte aan bij het door hem gekozen bedrijf en zodra hij akkoord heeft gegeven op deze offerte, wordt de aanvraag voor subsidie bij de intermediair ingediend. De intermediair verleent vervolgens de subsidie voorwaardelijk en reserveert daarvoor een bedrag. Er wordt dus op dat moment een subsidiebeschikking genomen.¹⁰ Met deze subsidieverlening ontstaat een voorwaardelijke aanspraak op de subsidiemiddelen, in zoverre dat de subsidie nog definitief moet worden vastgesteld nadat de geoffreerde activiteiten (waarvoor subsidie is aangevraagd) ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd.
- 2.2.9 Nadat de isolatiewerkzaamheden zijn uitgevoerd, moet de eigenaar-bewoner de intermediair verzoeken om een besluit te nemen tot vaststelling van de subsidie (het vaststellingsbesluit).¹¹ Op dat moment ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak op uitbetaling van het bedrag. Bij het indienen van het verzoek dient de eigenaar-bewoner de getekende offerte(s), de factuur of facturen van het ingeschakelde bedrijf, een kopie van het betalingsbewijs, foto's van de situatie vóór toepassing van de maatregelen, foto's van de geïsoleerde bouwdelen en zijn IBAN-nummer te overleggen. Op die manier kan door de intermediair worden gecontroleerd of de werkzaamheden daadwerkelijk zijn verricht.
- 2.2.10 Eigenaar-bewoners die ervoor kiezen om zelf een bedrijf te benaderen dienen zelf zorg te dragen voor de administratieve, organisatorische en financiële afhandeling van de uitvoer van de isolatiewerkzaamheden. In zoverre genieten eigenaar-bewoners die zelf een bedrijf benaderen (dat niet is aangesloten bij de intermediair) niet het 'voordeel' dat zij geen omkijken hebben naar het regelwerk dat met de opdrachtverlening voor de uitvoer van de isolatiewerkzaamheden gepaard gaat. Daar staat tegenover dat deze eigenaar-bewoners de vrijheid hebben om naar eigen wens een bedrijf in te schakelen. Iedere eigenaar-bewoner kan zijn eigen afweging maken bij de vraag of hij ervoor kiest om via de intermediair een gecontracteerde uitvoerder in te schakelen en dus de afhandeling van het proces volledig via de intermediair te laten verlopen, dan wel om zelf een bedrijf te benaderen en zelfstandig het uitvoeringsproces met een niet-gecontracteerde uitvoerder af te handelen, waarbij de rol van de intermediair is beperkt tot subsidieverlener.

3 DE VERMEENDE VERSTORING VAN MEDEDINGING DOOR DE PROVINCIE

3.1 Keuzevrijheid van de eigenaar-bewoner staat voorop

- 3.1.1 In de brief van 12 februari 2025 uit u namens uw cliënten verschillende zorgen over het systeem van subsidieverstrekking vanuit het MCO. Zo schrijft u dat voor MKB-ondernemers die niet als gecontracteerde uitvoerders bij de intermediair zijn aangesloten, de vraag naar offertes sterk is teruggelopen. Hierbij wijst u op het feit dat eigenaar-bewoners geen voorschot hoeven te betalen wanneer wordt gekozen voor een gecontracteerde uitvoerder, terwijl dat wel het geval is wanneer wordt gekozen voor een niet-gecontracteerde uitvoerder. Eigenaar-bewoners die kiezen voor de route van het zelf inschakelen van een bedrijf, zouden bovendien zelf achter de subsidie aan moeten gaan en daarbij het risico lopen dat de subsidiepot al leeg is. Volgens u zou dat reden genoeg zijn voor eigenaar-bewoners om te kiezen voor een uitvoerder die door de intermediair is gecontracteerd.

¹⁰ Afdeling 4.2.3. van de Awb.

¹¹ Afdeling 4.2.5. van de Awb.

- 3.1.2 Wie uw cliënten precies zijn en in welk marksegment en verzorgingsgebied zij opereren, kunnen wij niet afleiden uit de brief. Dat maakt het lastig om concreet in te gaan op de positie van uw cliënten en hun zorgen. Wel kunnen wij reageren op de stellingen die naar voren worden gebracht in de brief. Onze reactie hierop is als volgt.
- 3.1.3 Om te beginnen valt het ons op dat in de brief veel aannames worden gedaan en dat daaruit conclusies worden getrokken, terwijl een feitelijke onderbouwing van deze aannames ontbreekt. Als voorbeeld wijzen wij op de stelling dat de vraag naar offertes sterk zou zijn teruggelopen, en de stelling dat dit het gevolg zou zijn van de inrichting van het subsidiesysteem door de Provincie. Wij kunnen dit niet verifiëren.
- 3.1.4 Daarnaast wijst de Provincie erop dat er bewust voor gekozen is om de intermediair een ontzorgende rol te laten vervullen binnen het subsidiestelsel. De Provincie sluit niet uit dat eigenaar-bewoners bij hun keuze voor de uitvoerder van de isolatiemaatregelen laten meewegen dat zij bij de keuze voor een bij de intermediair aangesloten bedrijf tot op zekere hoogte worden ontzorgd. Een eigenaar-bewoner hoeft zich in dat geval niet bezig te houden met de rol van de uitvoerder en alle administratieve aspecten die daarbij komen kijken: de afspraken met de uitvoerder worden door de intermediair geregeld, zodat de eigenaar-bewoner zo veel mogelijk wordt ontzorgd. Dit is juist een van de pijlers onder het onderhavige systeem van subsidieverstrekking: eigenaar-bewoners het zo gemakkelijk mogelijk maken wanneer zij de wens hebben om hun woning te verduurzamen en daarvoor in aanmerking komen. Mede hiermee wordt een zo groot mogelijke impact binnen de verduurzaming van woningen gerealiseerd.
- 3.1.5 Dit laat onverlet dat het eigenaar-bewoners vrij staat te kiezen voor een ander bedrijf dat niet is aangesloten bij de intermediair. Ook zij komen onder dezelfde voorwaarden voor subsidie in aanmerking en deze keuze heeft op geen enkele wijze invloed op de hoogte van het subsidiebedrag waarvoor men in aanmerking komt. Dat relatief gezien meer voorkeur bestaat voor de ene route ten opzichte van de andere route vanwege een keuzevrijheid van mensen, betekent nog niet dat de Provincie een eerlijke mededinging op de markt voor isolatiewerkzaamheden verstoort.
- 3.1.6 Een praktisch verschil is inderdaad dat eigenaar-bewoners de facturen in dit geval zelf moeten 'voorschieten', omdat de subsidie wordt uitbetaald nadat de isolatiewerkzaamheden zijn verricht. Dit is echter een noodzakelijk gevolg van de wens van de betrokken overheden om effectieve controle te houden op de besteding van de subsidiemiddelen. De subsidiemiddelen worden pas uitbetaald nadat de eigenaar-bewoner in het kader van de aanvraag tot subsidievaststelling verantwoording heeft afgelegd over de uitvoering van de subsidiabele activiteiten en de kosten daarvan. In feite gebeurt hetzelfde indien men kiest voor een bij de intermediair aangesloten uitvoerder, nu de intermediair ook in dat geval na uitvoering van de werkzaamheden controleert of de isolatiewerkzaamheden zijn uitgevoerd. Omdat de subsidie vervolgens verrekend wordt met de factuur, levert dit dus wel een praktisch voordeel op voor de eigenaar-bewoner. De Provincie is het er echter niet mee eens dat hiermee sprake zou zijn van marktverstoring of beïnvloeding van de concurrentie.
- 3.2 Financieel risico bij betalen voorschot?**
- 3.2.1 U stelt daarnaast dat eigenaar-bewoners zouden worden geconfronteerd met een financieel risico wanneer zij kiezen voor een niet-gecontracteerde uitvoerder en reeds daarom zouden kiezen voor een bij de intermediair aangesloten bedrijf. Deze stelling is onjuist.

- 3.2.2 De keuze voor een bedrijf dat niet bij de intermediair is aangesloten, leidt niet tot financiële risico's voor de eigenaar-bewoner. Eigenaar-bewoners moeten bij hun subsidieaanvraag een offerte indienen. Ervan uitgaande dat aan de subsidievereisten wordt voldaan, wordt de subsidie vervolgens verleend. In het kader van de subsidieverlening wordt ook getoetst of het subsidieplafond nog toereikend is voor subsidieverlening. Met de subsidieverlening ontstaat een voorwaardelijke aanspraak op de financiële middelen. De subsidiemiddelen worden daarmee gereserveerd binnen het subsidieplafond. Praktisch gezien betekent dit dat de subsidie wordt verleend onder de (opschortende) voorwaarde dat de werkzaamheden waarvoor subsidie wordt aangevraagd, ook daadwerkelijk worden uitgevoerd door het desbetreffende bedrijf. Na uitvoering van de werkzaamheden dient de eigenaar-bewoner een aanvraag in tot subsidievaststelling en wordt de subsidie vastgesteld en uitbetaald. Daarbij loopt de eigenaar-bewoner dus niet het risico dat de subsidiepot in de periode tussen het moment van subsidieverlening en subsidievaststelling al 'leeg' zou zijn.

3.3 Rol van de intermediair

- 3.3.1 In uw brief gaat u ook uitgebreid in op de rol van de intermediair, meer in het bijzonder de vrijheid van de intermediair om aanvullende (betaalde) adviesdiensten te verrichten voor eigenaar-bewoners alsmede de vrijheid om met gecontracteerde uitvoerders een kickback-fee overeen te komen. U stelt dat de intermediair zodoende handelt vanuit zowel een publiek als een commercieel belang en dat het opkomen voor deze belangen onverenigbaar met elkaar zou zijn. Volgens u is hiermee sprake van belangenverstrengeling.
- 3.3.2 De Provincie deelt dit standpunt niet. Allereerst is van belang dat het voor het aanvragen van een subsidie, waarbij de eigenaar-bewoner voornemens is om de werkzaamheden te laten uitvoeren door een niet-gecontracteerde uitvoerder, het niet is vereist dat vooraf een adviseur langskomt. Deze eis wordt niet gesteld in het kader van het subsidiestelsel. Desgewenst kan van die mogelijkheid wel gebruik worden gemaakt.
- 3.3.3 Daarbij geldt dat de adviseurs die (op verzoek) langsgaan bij eigenaar-bewoners advies geven over de mogelijk te treffen isolatiemaatregelen. Zij dienen daarbij onafhankelijk op te treden. Dat wil zeggen dat het advies omtrent de typen isolatiemaatregelen en de mogelijke energiebesparing onafhankelijk en deskundig is en niet afhankelijk moet zijn van andere factoren. Dit betekent dat een advies zowel qua inhoud van de maatregelen onafhankelijk moet zijn van belangen van uitvoerders, maar ook dat het advies objectief een juiste, passende en effectieve verduurzaming bevat voor de woning, tegen marktconforme en realistische prijzen.

- 3.3.4 U suggereert dat adviseurs niet alleen advies zouden geven over de mogelijk te treffen isolatiemaatregelen, maar ook – en naar het lijkt standaard – over de keuze om de werkzaamheden al dan niet door een bij de intermediair aangesloten bedrijf te laten uitvoeren. Dit wordt echter niet nader onderbouwd. De Provincie herkent dit beeld op zichzelf niet en het is dus lastig om dit op basis van uw brief te verifiëren. Bovendien is de vraag of, zouden dergelijke voorbeelden zich voordoen, daarmee sprake zou zijn van marktverstoring of belangenverstrengeling. De Provincie betwijfelt dat op voorhand, in ieder geval zolang het advies over de feitelijk te treffen isolatiemaatregelen en de meerwaarde daarvan niet wordt beïnvloed door commerciële belangen. Het staat de intermediair als zodanig echter vrij om een eigenaar-bewoner te wijzen op de mogelijkheid om de uitvoering van de werkzaamheden door een bij hem gecontracteerde uitvoerder te laten plaatsvinden. Daarmee is zijn onafhankelijkheid niet in het geding. Dat in zoverre concurrentie zou plaatsvinden met betrekking tot de positie wie de eventuele werkzaamheden zal uitvoeren, is onderdeel van marktwerking. Uiteraard geldt daarbij wel dat eigenaar-bewoners een weloverwogen keuze moeten kunnen maken en het niet zo mag zijn dat er onjuiste voorspiegelingen zouden worden gedaan over het te ontvangen subsidiebedrag. Het subsidiebedrag is immers, zoals hierboven toegelicht, niet afhankelijk van de keuze voor een uitvoerder.
- 3.3.5 Het is op zichzelf juist dat de intermediair een financieel belang heeft bij de keuze voor een uitvoerder. Ook dat wil echter niet zeggen dat sprake is van een onwenselijke belangenverstrengeling of marktverstoring. De Provincie herhaalt dat het haar niet gebleken is dat adviseurs ook (structureel) advies zouden geven omtrent deze keuze. Bovendien is de vraag of dat op zichzelf bezwaarlijk is, nu eigenaar-bewoners nog steeds een eigen, weloverwogen keuze kunnen maken. De vraag in welke mate (voor welk percentage) de intermediair een kickback-fee zal ontvangen van de uitvoerder, is voor de eigenaar-bewoner in dat kader niet relevant. Zijn financiële belang wordt daarmee op geen enkele manier beïnvloed.
- 3.3.6 Dat gezegd hebbende, de Provincie zal uw opmerkingen en signalen op dit punt wel nader onderzoeken en bespreken met de intermediair. De Provincie zou in dat kader een nadere onderbouwing van uw cliënten op prijs stellen, waaruit concreet blijkt op welke wijze adviseurs eigenaar-bewoners zouden adviseren om te kiezen voor een bij de intermediair aangesloten bedrijf in plaats van een ander bedrijf.
- 3.4 Aansluiten bij de intermediair als gecontracteerde uitvoerder**
- 3.1 Ten slotte gaan wij in op uw opmerking dat het voor uw cliënten principieel geen optie is om mee te dingen naar de positie van gecontracteerde uitvoerder bij de intermediair. Begrijpt de Provincie het goed, dan gaat het er daarbij met name om dat uw cliënten van mening zijn dat de kickback-fee te hoog zou zijn en dat zij (daarmee) in hun ogen te weinig zouden kunnen verdienen aan de opdracht.
- 3.2 De Provincie stelt voorop dat de uitvoerder van de rol als intermediair geselecteerd is op basis van een Europese aanbestedingsprocedure. Voor deze positie is dus op transparante wijze mededingingsruimte gecreëerd. Daar komt bij dat de intermediair zelf ook periodiek tenderprocedures organiseert voor bedrijven die zich bij haar willen aansluiten. Ook hiermee wordt mededingingsruimte gecreëerd. In zoverre is dus sprake van volledige marktwerking en isolatiebedrijven worden niet uitgesloten van deelname. Dat geldt ook voor uw cliënten.
- 3.3 Deze marktwerking, waaronder dus de tenderprocedures die de intermediair organiseert, betekent mogelijk wel dat er druk ontstaat op de hoogte van prijzen die isolatiebedrijven in dit kader offrenen.

Dit is echter inherent aan marktwerking en op zichzelf geen onwenselijk gevolg daarvan. De Provincie is van mening dat de hoogte van de kickback-fee die de intermediair vraagt, ook primair een aangelegenheid is die aan de markt kan en mag worden overgelaten. Bedrijven hebben de vrije keuze om deze wel of niet te accepteren. Uw cliënten vinden deze kickback-fee te hoog. Dat is op zichzelf hun goed recht, maar feit is dat andere isolatiebedrijven deze fee blijkbaar acceptabel vinden en bereid zijn om onder deze voorwaarden mee te doen. De Provincie ziet verder geen aanleiding om te concluderen dat de intermediair een dusdanige machtspositie zou hebben dat het stellen van dergelijke voorwaarden in zoverre misbruik zouden opleveren.

- 3.4 Bovendien is de Provincie van mening dat tegenover deze kickback-fee een tegenprestatie van de intermediair aan de aangesloten bedrijven staat. Waar de intermediair enerzijds de eigenaar-bewoners ontzorgt in het uitvoeringsproces, zo ontzorgt hij ook de aangesloten bedrijven. Zij hoeven niet steeds weer offertes voor te bereiden aan potentiële klanten en ook het klantcontact wordt (al dan niet volledig) uitgevoerd door de intermediair. Bovendien is ook het risico op wanbetaling kleiner, nu de bedrijven weten dat de factuur voor in ieder geval een deel voldaan zal worden met behulp van de (gereserveerde) subsidie. Deze elementen leiden dus ook tot een mogelijkheid tot kostenverlaging aan de zijde van de aangesloten bedrijven.
- 3.5 Tot slot stelt u nog dat de overeenkomst tussen de intermediair en aangesloten bedrijven een non-concurrentiebeding zou bevatten. U wijst daarbij op artikel 7.9 van de overeenkomst. De Provincie kan de uitleg die u hieraan geeft echter niet herleiden tot de tekst van deze bepaling. Daarin wordt het (algemeen en wederzijds) belang genoemd dat zoveel mogelijk mensen zich aansluiten bij de actie en wordt gesteld dat de uitvoerder zich ervoor inzet om deelnemers zo goed mogelijk te begeleiden en zich zal onthouden van acties die tegen de voornoemde belangen ingaan. De Provincie leest hier op zichzelf geen non-concurrentiebeding in, nog daargelaten dat ook dit in beginsel een aangelegenheid is die aan de markt mag worden overgelaten.
- 3.6 Dat gezegd hebbende, de Provincie zal naar aanleiding van uw brief navraag doen bij de intermediair over de bedoeling van de door u genoemde bepalingen en de wijze waarop zij in de praktijk worden toegepast.

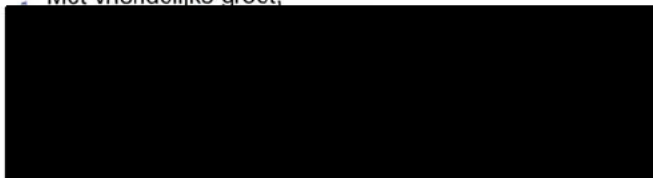
4 AFSLUITEND

- 4.1 Kort en goed is de Provincie het niet met uw cliënten eens dat het bovengenoemde subsidiesysteem zou leiden tot marktverstoring of belangenverstrengeling. Het algehele systeem bevat verschillende elementen die de marktwerking borgen.
- 4.2 Vooropgesteld zij dat de keuze voor een bepaalde uitvoerder niet van invloed is op de hoogte van de subsidie, laat staan op de vraag of men voor subsidie in aanmerking komt. Eigenaar-bewoners hebben de vrije keuze om de uitvoering via de intermediair te regelen, via een zelfgekozen bedrijf of om de werkzaamheden zelf uit te voeren. Het feit dat het moment van feitelijke uitbetaling van de subsidie afhankelijk is van de keuze heeft te maken met de behoefte aan controle op en verantwoording van de besteding van publieke middelen. Dit leidt niet tot marktverstoring.
- 4.3 De Provincie ziet geen belangenverstrengeling op het niveau van de intermediair. De adviezen over de mogelijke isolatiemaatregelen worden onafhankelijk gegeven, in die zin dat commerciële belangen op dat punt geen rol spelen. Daargelaten de vraag of het klopt dat adviseurs daarnaast

(structureel) ook adviseren over de keuze voor een uitvoerder, zou ook in dat geval nog geen sprake zijn van oneerlijke concurrentie.

- 4.4 Tot slot benadrukt de Provincie dat er op verschillende niveaus mededingingsruimte wordt geboden als het gaat om de uitvoerende posities binnen het systeem. Het staat alle bedrijven vrij om deel te nemen aan tenderprocedures van de intermediair en de in dat kader gestelde commerciële voorwaarden wel of niet te accepteren.
- 4.5 Zoals gezegd zal de Provincie een aantal punten uit uw brief wel ter nadere beoordeling meenemen en bespreken met de intermediair. Indien er behoefte is aan een direct gesprek met de betrokken partijen – zonder tussenkomst van juridische vertegenwoordiging – verneemt de Provincie dat graag. Hiervoor kunnen uw cliënten contact opnemen via: edc@Provincie-utrecht.nl.

Met vriendelijke groet,

Advocaten
AKD